

ד. הקרבנות הבאים בעצרת, האמורים בתורת כהנים (בסדר 'אמור אל הכהנים'), מעכבים אלו את אלו (יהיו עלה).

אמנם בגמרא אין מפורש אלא לגבי שני האילים שמעכבים זה את זה, אך התוס' (בד"ה אלא דר"ה) כתבו שהוא הדין לכבשים.

ואולם מדברי הכס"מ בפירוש דברי הרמב"ם (תמידין ת, יט) נראה שרק האילים מעכבים, אבל שבעת הכבשים אינם מעכבים זה את זה (וע' גם בחו"א לג, יט).

ה. המוספים שבחומש הפקודים והקרבנות האמורים בתורת כהנים – אינם מעכבים אלו את אלו (כפי שפרשה הגמרא דברי המשנה 'האילים... אין מעכבים זא"ז').

ו. הפר והאילים והכבשים והשעיר אינם מעכבים את הלחם ולא הלחם מעכבם. [אבל הקרבנות עצמם מעכבים אלו את אלו, כאמור. וכן שתי הלחם מעכבים אחד את השני, כדתנן לעיל כו.].

ז. לדברי רבי עקיבא, הלחם מעכב את הכבשים, שאם אין לחם אין קרבים כבשים, ואין הכבשים מעכבים את הלחם, שאם אין כבשים קרב הלחם לבדו (יהיו – אלחם קאי. ולרבא מו:). שתי הלחם הוקשו לביכורים שנאמר ממושבתיכם תביאו לחם... בכורים לה' – מה ביכורים באים בפני עצמם אף לחם).

ואם יש כבשים ולא הביאו אלא הלחם לבדו – ע' שפ"א מו:

לדברי רבי שמעון בן ננס, וכן דעת רבי שמעון (בן יוחאי) – הכבשים מעכבים את הלחם (יהיו – אכבשים) והלחם אינו מעכב את הכבשים. [לבן ננס, הטעם הוא שכן מצינו במדבר שקרבו כבשים ללא לחם. ולר"ש – מפני שהכבשים מתירים את עצמם. לא כן הלחם, אין מי שיתירנו].

הרמב"ם (תמידין ת, טו) פסק כר' עקיבא (ע' הטעם בכס"מ, ובחו"א לב, ד), והראב"ד פסק כר"ש.

דף מה

- פ. א. אלו דברים בספר יחזקאל נראים כסותרים לדברי תורה, וכיצד פרשום חכמים?
ב. האם קרבו קרבנות מילואים בבנין בית שני כדרך שקרבו בימי משה?
ג. מה כוונת הכתוב ביחזקאל ואיפה לפר ואיפה לאיל ולכבשים כאשר תשיג ידו ושמן הזן לאיפה?
ד. האם הקריבו ישראל במדבר את הקרבנות דלהלן? שתי הלחם; שני כבשי עצרת; שאר קרבנות העצרת האמורים בתורת כהנים; מוספי העצרת.

א. וביום החדש פר בן בקר תמימים וששת כבשים ואיל... – ואילו בתורה נאמר בקרבנות ראש חדש שני פרים ושבעת כבשים. ודרשו ללמד שאם לא מצא שני פרים – מביא אחד, וכן בכבשים – מביא ששה, ואפילו כבש אחד מביא, ככתוב שם ולכבשים כאשר תשיג ידו. אלא שכל שאפשר מחזירים אחר כמה שיותר גם אם אין מצויים כולם.

בראשון באחד לחדש תקח פר בן בקר תמימים וחטאת את המקדש – והלא פר ראש חדש עולה הוא ולא חטאת. ופרש רב אשי, וכן הביאו מרבי יוסי בברייתא, שקרבן מילואים הוא זה, פר לחטאת. וכל נבלה וטרפה מן העוף ומן הבהמה לא יאכלו הכהנים – הא ישראל אוכלים?! – פרש רבינא: הואיל והותרו הכהנים באכילת מלוקה בקרבן העוף, הוצרך הכתוב להזהירם שלא יבואו ללמוד התר (בטעות. תוס') באכילת נבלה וטרפה.

וכן תעשה בשבעה בחדש מאיש שגה ומפתי וכפרתם את הבית – מה טיבו של קרבן זה? – כשהורו ב"ד וחדשו הוראה בדבר האסור, וחטאו בשגגה על פיהם שבעה שבטים, ואעפ"י שאינם רובו של קהל – מביאים ב"ד פר העלם-דבר (ע' בפירוט בהוריות ה-ח).
 רבי יוחנן אמר על כמה מן המקראות דלעיל שאליהו עתיד לדרשם, ועד שיבואו אין אנו יודעים לדרשן (ע"ע בתוס', ובשטמ"ק לעיל מד:).

ב. מילואים הקריבו בימי עזרא כדרך שהקריבו בימי משה (רבי יוסי. וכן אמר רב אשי). ואולם אין הקרבנות זהים ממש, כי אצל משה הקריבו עגל לחטאת, ואילו בעזרא – פר. וכן לענין המתנות נראה לכאורה שאינם שוים (עתוס').

ג. ואיפה לפר ואיפה לאיל יעשה מנחה – אמר רבי שמעון: והלא מידות שונות הן לפר ולאיל – אלא מלמד שעדיף להביא פר ונסכיו או איל ואיפתו מאשר להקריב כל הפרים והאילים ללא מנחה ונסכים.
 א. חכמים חולקים על רבי שמעון (כ"מ בפיה"מ לרמב"ם ובתוס') ולדעתם יש להביא הקרבנות כולם אפילו לא ייקרבו נסכים. אולם יתכן שאם בין כך אין מספיק כדי להביא את כל הכבשים, מודים חכמים שעדיף לקיים מצות נסכים עכ"פ (עפ"י זבח תודה).
 ב. עוד יש לפרש הכתוב, שמביא איפה קמח וממנו מנפה עד שמוציא שלש עשרונים לפר, ועוד איפה קמח שממנה מוציא שני עשרונים לאיל (עפ"י רש"י ביהזקאל. ועתוס' כאן ושטמ"ק לעיל מד: אות ז).

ולכבשים כאשר תשיג ידו – אפילו אין בנמצא אלא כבש אחד – יביאנו.
 ושמן הין לאיפה – לא שיקריב ההין כולו אלא שנתות היו בהין, לפי המידות השונות הנצרכות (עפ"י תוס').

ד. שתי הלחם לא קרבו במדבר (מושבתים). ועוד, שהושוו לביכורים. ערש"י ותוס'.
 משמע בתוס' שלדעת רבי עקיבא שתי הלחם קרבו במדבר.
 וכן שני כבשי שלמים, ושבעת הכבשים והפר והאילים האמורים בתורת כהנים – לא קרבו במדבר (והקרבנות על הלחם שבעת כבשים – מלמד שלא נתחייב בכבשים קודם שנתחייבו בלחם) – כשיטת רבי טרפון ורבי שמעון. אבל לדברי בן ננס – קרבו כבשים בלא לחם.
 קרבנות המוספים שבחומש הפקודים – קרבו במדבר לכל הדעות.
 מבוואר בתוס' שמנחת העומר קרבה במדבר (וע' ר"ש חלה ב, א; שפת אמת; ריעב"ץ).

דף מו

פא. א. מהי הפעולה המזיקה את שתי הלחם עם הכבשים, שאם יאבד האחד – חבירו נדחה ונפסל?
 ב. מה הדין כאשר ארע פסול בחלות התודה – לפני שחיתת הזבח; לאחר השחיטה; לאחר זריקת הדם?
 ג. מה יש לעשות כשאבד הלחם או אבדו הכבשים בין תנופה לשחיטה?
 ד. מהו החילוק בין שני כבשי עצרת הבאים שלמים, ובין שבעת הכבשים, הפר ושני האילים – לענין זיקתם אל הלחם? מה מקורו של חילוק זה?